

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50 —
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden
szombatnap kivé-
tével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos postt
soronkint 5 kr-ával
számlátnak.

A földmivelésügyi miniszter a mezőgazdaság bajairól.

— Meghívó beszéd a nemzetközi gazdaságkongresszuson. —

A tegnap megnyílt nemzetközi gazdaságkongresszuson Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter nagyszabású beszédében elmélkedett a mezőgazdasági bajokról és ezek orvoslási módjairól, a melyek felett a kongresszus fog tanácskozni.

E beszédből közöljük a következőket:

Közös bajok, közös csapások hoztak össze bennünket. A mezőgazdaság mondhatni súlyos napokat él s az a sajátságos, hogy a termelő- és fogyasztó államok egyaránt szenvednek ezen visszahatás alatt. A bajok mértéke lehet különböző s tényleg az is, de a baj mindenütt meg van s az alól egy nemzet sem vonhatta ki magát.

Két évtizede immár, hogy a tömeges fogyasztás tárgyát képező összes árucikkek, különösen pedig a főbb mezőgazdasági termékek árában az egész világon általánosan érzett nagymérvű és mind aggasztóbb jellegű öltő s a termelő osztályokat sújtó hanyatlás állott be.

Az ez által előidézett s a világ-gazdaságban ha nem is először előforduló, mégis tartósnak és súlyosnak mondható mezőgazda-

sági válság a gazdag tulnyomó nagy részére nézve annál elviselhetlenebbé kezd válni, mert egyéb segélyforrásaik is egymásután apadnak ki s így a gabna-termelés mindinkább összezsugorodó tiszta hozamát alig képesek pótolni.

Azon szerves összefüggésnél fogva, a mely az egész művelt világ gazdasági tevékenységének különböző tényezői közt fennáll, ma már minden gazdasági válságnak sokkal mélyrehatóbb következményei vannak, mint még az elszigetelt gazdasági élet idejében. Különösen a mezőgazdasággal foglalkozó népesség jövedelmének és attól feltételezett vásárlási képességének és fogyasztásának csökkenése igen érzékenyen sújtja a többi termelési ágakat is, úgy, hogy a hosszantartó mezőgazdasági válság az ipar és kereskedelem válságát is maga után fogja vonni.

Minthogy a közvagyonosság fejlődésének és a társadalmi osztályok legszélesebb rétegeinek alapját a legtöbb államban a földbirtok jövedelmezősége képezi, nyilvánvaló, hogy ennek ily nagymérvű csökkenése még a közgazdaságiaknál is károsabb társadalmi hátrányokkal járhat.

Mindezen okoknál fogva meg-

győződéseim szerint az államoknak nemesak figyelemmel kísérni, hanem hathatósan támogatni is kell minden oly jogosult törekvést, mely a mezőgazdasági termelésnek kedvező feltételeket biztosítani alkalmas.

Ezután a kongresszus szakosztályai megvitatása alá kerülő kérdőpontokat ismertette és méltatta, a melyek körül forog a válság megoldhatása, vagy legalább is a bajok enyhítése.

A miniszter a következőket mondotta:

Mind a három szakosztály hivatala lesz a gabonaárak hanyatlásának okait s a válság megszüntetésének eszközeit kutatni, az első szakosztály azonban első sorban a tultermelés kérdésének megvilágításával fog foglalkozni.

A válságelméletek közt egyike a legrégebb tanoknak, hogy mihelyt a termelés és fogyasztás vagy helyesebben a kínálat és kereslet közt az egyensúly meg-ingott, abból kisebb-nagyobb gazdasági zavarok, válságok támadnak.

A tultermelés rémét számos világforgalmi árucikk, így pl. a búza kivül a kőszén, vas, pamut-árak stb. tekintetében annak lát-szata keltette fel, hogy a világ többet termel, mint a mennyit a rendes fogyasztás igénybe vesz,

TÁRGYAZÁS.

A dalmata.

A dalmata, a ki fantasztikus, keleti öltönyében játszott a sovínisztát, míg beszédében épen olyan közönséges és blazirt volt, a milyen közönséges és blazirt egy pesti aszfaltbetyár, végignézve fekete szurós szemével a vidáman tracsosuló asszonynepen, megsimította tömött, fekete bajuszát.

— Azt mondom nektek, csinos asszonyaitok vannak. Végigjártam a Quartier Latinban a szerelem egész iskoláját, de itt még szívesen végeznék néhány osztályt.

A bánati szolgabíró végigmérte szalastermétét.

— Neked ebben a ruhában, — vagy akár e nélkül is, nem kerülne nagy fáradságba.

— Tudom, — hagyta rá önhitt, szinte gunyos mosolylyal. Azután elhallgatott és műértően folytatta szemléjét a verőfényes női arcokon.

A sziget telve volt gondatlan, boldog emberekkel, a kiket a tavaszi nap korai melege csalt ki a pesti kaszárnyalakásokból. A dús gazdag dalmát, miután eléggé kiművelte magát Páris minden kozmopolita léhaságában, a mint maga mondta, élénk történelmi és nemzeti érzékből láto-

gatott el Pestre is, mely szerinte közép helyet foglal el a civilizált és barbár világban. Közbe megcsodálta az Alföldet s a budai hegyeket összehasonlítgatta a kietlen dalmát sziklakkal. Végül kedve kerekedett szétnézni az asszonyok közt s a szolgabíró hamarosan össze is toborzott néhány asszonyt és leányt egy közös kirándulásra az exotikus esoda kedvéért.

Sajátságos, vonzó volt az ellentét eléggé szellemes, modern beszéde és festői, bizarr öltözéte közt. Nyugodt, mély hangján könyű bókokat mondott a leányoknak s merészen, mosolyogva nézett szemközt az asszonyokkal. Egészben mégis közömbös, mozdulatlan maradt arca, mely férfiasan szép és barna volt, a milyen csak egy hamisítatlan vérű töröké lehet. Uzsonna után a férfiak egy esomóba verődtek össze s a nők ugyancsak különválva vitatták meg a dalmát gavallér testi-lelki előnyeit. A szolgabíró, — kit bosszantani látszott az általános érdeklődés, — Milán vállára téve kezét, bizonytalan hangon szólította meg:

Tudod, én nem nagyon bánom, ha valahová beiratkozol, csak ahhoz a kis fekete asszonyhoz ne iratkozz be. — Özvegy.

— Értem. És te legényember vagy. A barnákkal úgy sem szimpatiaólok. De látod azt a rózsát, annál a szőke leánynál, a nevét elfelejtettem, — arra a rózsára nagyon fáj a fogam.

A szolgabíró mosolygott s vele a többiek is gunyosan vonogatták vállukat. — Hiába fáj. Az a leány Gaál Vilma, a rózsát vőlegényétől kapta. Halálosan szerelmesek egymásba.

A dalmát le sem véve szemét a leányról, nyugodt hangon vetette oda:

— A rózsá estére az enyém lesz.
— De a vőlegény estére utánunk jön.
— Akkor már jöhet. Menjünk sétálni az asszonyokkal.

A férfiak nem ellenkeztek s a nők is szívesen ráálltak. A dalmata Gaál Vilmához lépett s kissé közel hajolva arcahoz, halkán kérdezte:

— Nem tartana nagyon kellemetlen kísérőnek?

A kis leány elpirult s mosolyogva rázta fejét.

— Dehogy! Maga nagyon érdekes dolgokról mesélhet nekem.

— Oh igen, meg fogom próbálni.

Lassan indultak előre a sima uton. A fák rügyei ragyogtak a tavaszi fényben, a zöld pázsiton végigsuhant a zöldelő ágak imbolygó árnyéka. Finom, enyhe illat áradt szét a tiszta levegőben s a leány szemét is lehunyva élvezte a napsugarak melegét. Szőke fürtei árnyékot vetettek üde homlokára és fehér nyaka ragyogott a körülözlő rózsás fényben.

Dragulits Milán egy darabig hallgatva nézte a Vilma bájos profilját s a világos felöltőjébe tűzött halaványsárga tearózsát.

vagy kevesebbet fogyaszt, mint a mennyit termel.

Az árképződés törvényeinek tisztán elméleti szempontjából ugyan egyre megy, akár a termelési képesség legyen nagy, akár pedig a fogyasztási képesség gyenge, vagy ha a kettő közti aránytalanság megfordítva van is, de felettébb fontos már egyszer ezen kérdés végleges eldöntése s ezt különösen hangsúlyozni kívánom, az élénk tűzött nagyjelentőségű feladat gyakorlati megoldása szempontjából, vagyis azon kérdés, van-e valóban tultermelés s amennyiben van, mik legyenek annak gyógy- és óvszerei.

Attérek a II. szakosztály tanácskozásainak tárgyára.

Századunk uralkodó eszméi a változott viszonyokhoz képest különböző változásokon mentek keresztül, de annyi változással sehol sem találkozunk, mint a közgazdaság terén, mely maga is még folyton a legmélyrehatóbb átalakulás rázkódásainak van alávetve.

Egy eszme azonban, mely századunk politikai küzdelmeiből a közgazdasági térre is átvitetett s a szabadság és egyenlőség felé való törekvést a verseny- és forgalmi szabadság elvében juttatja kifejezésre, századunk végső tizedében is megtartotta erejét.

Erről a miniszter úgy vélekedik, hogy a verseny- és forgalmi szabadság lehetőleg fentartandó s hogy az állam beavatkozása ott szükséges, a hol az általános érdekeket kell az osztály érdekeivel összhangzásba hozni.

Ezen összhangban van az erő, s így bizton reményli, hogy a

kongresszus a II. szakosztály t. i. a kereskedelmi és közlekedésügy körébe tartozó kérdések megvitatásánál sem azt fogja keresni, a mi elválasztja, illetve kiélesíti, hanem a mi összeköti, illetve kiegyenlíti az egyes gazdasági osztályok közt fennforgó — sokszor csak fennforogni látszó ellentéteket.

Az állami befolyás a közgazdasági élet alakulásán sehol sem bír oly nagy jelentőséggel, mint a vám- és valuta-politika terén, melynek nagy problémái a III. szakosztályt fogják foglalkoztatni.

A mi előbb is a vámügyi csoportot illeti tagadhatatlan, hogy ma az agrárvámoknak sokkal nagyobb jelentőségük van, mint valaha volt, a mint hogy a gabonavámok jogosultságát az elért sikerek után alig lehet kétségbe vonni s mindenkor a gabona vámpolitika változó ezéjaitól függ az adott viszonyok közt helyes eszközök megválasztása is.

Ennélfogva mindenkor a gyakorlati követelmények megítélésétől fog függni az autonóm és a szerződéses vámrendszer közti választás is.

A szerződéses vámpolitika híveinek teljesen igazuk van abban, hogy a vámszerződéseknek megvan legalább az az egy nagy előnyük, hogy általuk a kereskedelmi összeköttetések fejlődésére megkívánt stabilitás biztosítása következtében hosszabb időre ki van zárva a veszély, mely különben a kereskedelmi politikai intézkedések örökös változása esetén az egész közgazdaság menetére zavarólag és bénítólag hat.

Midőn azonban lépten-nyomon azt látjuk, hogy a nemzetközi kereskedelmi szerződések kötése többé nem egy jelentőségű a szabadkereskedelem győzelmével s csaknem minden nemzet inkább arra törekszik, hogy épen a mezőgazdasági termékek versenye elől lehetőleg elzárkozzék, joggal vehető fel az a kérdés, hogy nincs-e egyes államesoportoknak inkább érdekük a védelem közösségében s egy új protekcionizmusnak a szerződéses rendszeren való szervezésében, mely az ellentétes gazdasági érdekek eddig vélt méltányos kiegyenlítésének elve helyett a jövő szerződések útján inkább csak a közös érdekek közös védelmének elvét proklamálnia.

Szölt még a miniszter a III. szakosztály II. ik alosztálya körébe utalt azon kérdéstről is, hogy mennyiben járult hozzá az arany és ezüst értékarányában beállott változás a gabnaárak hanyatlásának siettetéséhez?

Nemzetközi agrárkongresszus.

Örömmel üdvözljük a sok idegen országból érkezett szakértő urakat a magyar fővárosban, hol az agrárválság megbeszélése végett összejöttek, hogy segítséget találjanak oly visszás és rossz állapotok ellen, melyek számára a világon még senki sem találta meg az igazi orvosságot. Üdvözljük az urakat és reméljük, hogy saját szemléletükből meg fognak győződni, a kultúra mily magas fokára emelkedett Magyarország s hogy nincs utalva a külföld jóakaró szellemi támogatására, hanem inkább szellemi és anyagi tehetsége alapján minden európai

A fü közt néhány mezei virág rejtőzködött s egy kékes, bolyhos leánykőkörösint leszakítva, betűzte széles, redős, piros-fehér övébe. Azután újra közellépett a leányhoz és halkán, hogy a hátul jövők meg ne hallják, mondta:

— Mikor Párisban jártam, egy szép leánytól tanultam francziául. A leány azóta árnyék lett, néha kísért csak, hanem az emlék, a mit tőle kaptam, maradandó.

Vilma féloldalt fordítva fejét, végigmérte a dalmatát.

— Nem gondoltam volna, hogy magát is kísérteti holmi árnyék a multból. Nem is hiszem.

— Pedig igaz. Azt szokták mondani, hogy nálunk a szerelem frázis. Nem frázis. Mély, igaz, édes vagy kétségbeejtő igazság.

Lehajtotta a fejét és hangja fájdalmasan, tompán esengett. Barna arcának erős vonásain valami lágy meghatottság tünt fel és Vilma a maga kimondhatatlan boldogságában úgy érezte, hogy a drabális férfi minden szava fájdalmasan érinti lelkét.

— Ne haragudjék rám. Lásza, én most nagyon boldog vagyok s alig tudom elhinni, hogy nem mindenki az. Talán beszéljünk másról.

— Igen, beszéljünk másról.

S minden átmenet nélkül szeretetreméltó ostobaságokról kezdett fecsegni. A leány olykor felkaczagott s éles kacagása

sajátságos harmóniában volt a dalmata behízelgő, lágy baritonjával. Egyforma, csaknem monoton hangon beszélt s areza mindvégig változatlan, hideg maradt, mint valami bronzszoboré. Csak olykor-olykor nézett a leány mosolygó, kékes szemébe és Vilma érezte, hogy a fényes, fekete szemben sajátságos varázs van, mely felhajtja arcába a vért.

Apránkint a nap is leszállt s mikor a régi zárda romjaihoz értek, a szürke, mohos kövek sötét kísértetként meredeztek elő a zöldelő bokrok közül. Dragulits Milán elhallgatott s csendes lépegetett a leány oldala mellett. Megérintette lelkét a tavaszi alkony poézise és az az állandó, gyöngye pirosság a leány arcán. Azt hitte, hogy tisztában van vele s kereste az alkalmat, hogy befejezhesse a dolgát. Valami kellemes, enyhe melegség futott át idegein. Valami melegség a minőt soha eddig nem érzett és a Vilma hajából kiáradó illat csöndes hullámzásba hozta vérét. A többiek hangosan, vidáman diskuráltak; a szolgabíró felállt egy magányos kőre s karjait a Duna felé tárva, komikus páthoszszal szavalt valami hazafias költeményt. A tarkaruhás asszonyok kacagtak s később már valamennyi ott ült szerteszét egy-egy kővön, vagy egy-egy alacsony kinyúló mohos faágon.

A dalmát megvetően mutatott a mulatozó kompániára.

— Tetszik magának az ilyen? Nem

vagyok keresztény, de léha dolognak tartom, a mit ezek itt véghez visznek. Maga nem?

A leány ráhagyta.

— Szinte rosszul érzem itt magam. Nem néznénk meg a zárda hátulsó részét?

— De...

Habozva, félénken nézett a dalmatra, majd hirtelen lesütve szemét, napernyőjével kaeskaríngós vonalakat húzgált a nedves, barna földön. Dragulits hátra vetette fejét s nyers, száraz hangon kérdezte:

— Fél tőlem? Ha fél, ne menjünk.

A leány összeborzadt és érezte, hogy fél, nagyon fél. A férfi egy fatörzshöz támaszkodott s fantasztikus színekbe burbolt magas termete élesen, imponálóan vált ki a szürke háttérből. A kis kökörösin bolyhos szirmai hervadtan simultak ezüstgombos, kékselyem mellényéhez s Vilma reszketve, valami öntudatlan kényszernek engedve, ismételte:

— Nem félek, dehogyan félek.

Elindultak. Csendesen, nem szólva semmit. Milánnak olykor megrándult az ajka s mikor már a többiekből nem látzott senki, megállt s karját keresztbefonva széles mellén, szemközt fordult a leánynyal.

— Mikor Párisban francziául tanultam attól a leánytól, akkor voltam először szerelmes. Akkor, akkor azt hittem utoljára is.

nemzet ke
fogadja el
riából, F
stb. — C
őket és k
tulzóinkka
szabad po
agrárizmus
üzniök, h
vegye öke

Az a
államában
portosított
le szociál
pártpoliti
agrárvalás
mezőgazd
kül. Ha
érdekeben
sos tevé
állnia an
a politika
kott ten
magyar g
egy nem
azok ki
semmifél
gyar agr
gazdaság
nemzetk

Midő
közi mez
okos pol
ellentétb
tatták az
azt, hog
a hatal
Darányi
tett és a
ő, nem p
gető jels
gazdaság
kormány

Viss
vonás és
tűzben é
támaszk
a melegs
szoborró
seket ke
zotta. Ig
érezte, l
lett voln
gatta és
Az égen
molygó,
pánt rag
raitól.
látta, de
zednék
mát mel
pad rá
apránki
tozott.

—
tam s a
ugyan,
ostoba
igazuk
kim, a
volt se
akadjon
Lát
szél. A
észrevét
megpih
nyult sz

nemzet kell, hogy a legkézségesebben fogadja elegendő munkatársnak. Ausztriából, Francia- s Németországból — stb. — érkeznek az urak, üdvözlők és kérjük, értessék meg a mi agrár tulajdonosokkal, hogy az agráriusoknak nem szabad politikai pártot képezniök és az agrárizmus köpenye alatt pártpolitikát üzniök, ha azt akarják, hogy komolyan vegye őket a bel- és külföld.

Az agrármozgalom Európa minden államában az érdekelt mezőgazdák csoportosította, csak Magyarországon vetette le a szociális jellegét és öltözött egy örült pártpolitika rongyos ruhájába. Ha létezik agrárválság, úgy szenved alatta minden mezőgazda párt- és valláskülönbség nélkül. Ha baj van, melyen a mezőgazdaság érdekében segíteni kell, akkor az áldásos tevékenységnek nem szabad megállnia ama megkülönböztetés előtt, melyet a politikai vagy vallási meggyőződés szokott tenni. És végül be kell látni, hogy a magyar gazdasági viszonyokat nem lehet egy nemzetközi kaptafára huzni, hogy azok kivételesek, nem párhuzamosak semmiféle külföldi viszonyokkal. A magyar agrárválság számára csak magyar gazdasági politika létezik, nem pedig nemzetközi orvosság.

Midőn dr. Darányi Ignác a nemzetközi mezőgazdasági kongresszus élére állt okos politikai tettet eselekedett elődeivel ellentétben. Festetieket és Bethlen kárhóztatták az agrárizmust; Darányi felkeresi azt, hogy okokkal meggyőzte, nem pedig a hatalom fegyverével küzdjön ellene. Darányi agrárius a javából; de az erélyes tett és az okos eselekvési mód agráriusa ő, nem pedig a frázisoké és megvesztegető jelszavaké. Mióta a magyar mezőgazdaság terén Darányi kezében van a kormánypálca, sok másképen lett és job-

Visszatért arcára a lány, megindult vonás és sötét szeme sajtóságot, szelid tüzből égett. Vilma zavartalan, sápadtan támaszkodott napernyőjére, de mintha a melegség, a mi a mozdulatlan különös szoborról áradt rá, szívében is édes érzéseket keltene. Félt, de a félelem vonzotta. Igyekezett elfordítani fejét és úgy érezte, hogy nincs semmi akarata. Kedve lett volna sírni, valami a torkát fojtogatta és nem jött semmi hang ajkára. Az égen sötét felhő vonult át s a gomolygó, fénytelen tömegben egy rózsás pánt ragyogott a nap visszaverődő sugaraitól. A rózsás, ragyogó világosságot látta, de mintha sötét, komor felhő nehezédnek szívére. Jól tudta, hogy a dalmát meleg tekintete élesen, kitartóan tapad rá és égett arca a sejtelemtől, a mi apránként kísértő, büszke biztossággá változott.

— Igen, Vilma, akkor megnyugodtam s az első szerelem árnyéka nehezen ugyan, de mégis elmúlt. Úgy mondják, ostoba módon éltem utána; lehet, hogy igazuk is van, de lássa, nem volt senkim, a ki jobb utat mutasson s nem volt semmi reményem, hogy valaha akadjon.

Látszott arcán, hogy őszintén beszélt. A lány nyugvó pontot keresett, észrevétlenül nedvesülő szemének s megmehent a kököresin bágyadt, lekönyult szirmain.

(Vége köv.)

ban. Ő a mezőgazdaság protektora, védnöke, elősegítője lett és kivette az agrárizmus kezéből az éles pártpolitikai fegyvert. A magyar mezőgazdaság érdekeit a pártkörökből az állami ténykedés terére vitte és ezzel legnagyobb bizonyítékát adta állam férfiúi képességének.

És a nemzetközi mezőgazdasági kongresszus protegalásával Darányi Ignác földművelésügyi miniszter újabb bizonyítékát adja annak, hogy a magyar agrárválságot csak nemzeti módon lehet megoldani és hogy a magyar agráriusoknak nem volt igazuk, mikor a nemzetközi agrárizmushoz appelláltak. Ebben a kérdésben „Hungaria fara da ve!” („Pester Corr.”)

Dalok.

Írta és zenéjét szerzette: **Blaža Lujza.**

Ágról-ágra száll a magyar . . .

Ágról-ágra száll a madár dalolva,
Ha igazán megszeretnél,
Megszeretnél, be jó volna!
Csillag lenne a szívémből,
Egy ragyogó szép menyország.
Ugy szállna le minden este
Kedves rózsám te hozzád.

Ne vess meg és ne ítélj meg engemet,
Hogy a szívem újra éled, újra szeret,
Tudod te jól, a szerelem
Olyan mint a tenger árja;
Idecsapong, odaacsapong
Nincsen annak határa.

Sárgulni kezd, sárgulni kezd . . .

Sárgulni kezd, sárgulni kezd a levél
Szomorun hervad szegény.
Megtutta az őszi szél, őszi szél,
Sárga levél, veled hervad a szívem,
Letűnt a nap nem szeret már senkisémet.

Ejnye szentem . . .

Ejnye szentem, jöjjön ide ha mondom
Ne busuljon az életem, a gondom,
Eldalolok egy két nótát
Ugy üzöm el a bánatát
Ha mondom.

Tudom én azt mi a baja, ha mondom.
Szomorkodik egy kis fehér galambom.
Ne fájjon a szíve érte.
Itt vagyok én a helyébe,
Ha mondom.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzártá mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra között. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-livatal s az íratára felelnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra között; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra között.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumbannytva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Kérelem.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése **szeptember hó végével lejárt**, hogy a megfelelő összeget beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése megzavartassék, mert ezentúl csak azoknak küldjük lapunkat, kik egy bizonyos tetszés szerinti időre **előre fizettek.**

Hátralékos előfizetőinket is kérjük, hogy eddigi hátralékaikat mielőbb rendezni sziveskedjenek, minthogy ellenesetben a lap további küldését f. évi október hó elején beszüntetjük.

Egy napilap előállítására és fentartására olyan óriási költséggel jár, hogy ezen költségek fedezése czéljából csakis rendes előfizetőinkkel számolhatunk.

A kiadóhivatal.

— **Szavazás a főgondnokságra.** A Magyarország mai számában arra buzdítja a tiszántúli ev. ref. egyházkerület legnagyobb, legnépesebb gyülekezeteit, hogy Dégenfeld József gróffal szemben **Uray Imrere** szavazzanak. Mert ha Debreczen, Hódmezővásárhely, Szentes, Bősörmény, Nánás, M.-Tur, Szalonta, Szoboszló, Békés, Karcaz, Kis Ujszállás és a többi nagy gyülekezetek presbiteriumai összetartanak, ismét biztosíthatják a Tiszántul a függetlenségi párt uralmát, amely már Vályi János és Kiss Áron megválasztásánál is győzedelmeskedett. A nagy és népes egyházak presbiteriumai azonban ezuttal nem politikai párt szompotok szerint eselekesznek, hanem az egyház igazi jól fel fogott érdeke által vezéreltetve adogatják le szavazataikat Dégenfeld József grófra. A M—g által például felhozottak közül Szalonta és Szoboszló hat-hat szavazatukkal már a Dégenfeld József gróf jelöltségét támogatták. Szoboszlón Uray Imre jelöltsége érdekében Kiss Sándor dr. és Ádám Mihály függetlenségi polgárok szót emeltek ugyan, de a többség annyira Dégenfeld mellett foglalt állást, hogy az egyháztanács elnöke a választás egyhangúságát konstatálhatta. Egyházkerületi egyházi tanácsbíróul a hajdusoboszlói gyülekezet Soltész Lászlót óhajtja s szavazatát rá is adta. Mint már említettük Derecske is négy szavazatát Dégenfeld József grófra adta. Mint levelezőnk írja a püspök-ladányi 8000 lelket számláló egyház négy szavazattal szintén Dégenfeld József gróf győzelmét segíti elő. Hasonlóképp ő reá adta nyolcz szavazatát a 40000 lelket számláló hódmezővásárhelyi és négy szavazatát a nádudvari egyház.

— **Schlauch biboros Debreczenben.** S-hlauch biboros fogadtatása ügyében tegnap, c-ütörtökön délután ismét ülést tartottak a római katolikus egyházközség és az iskolaszék tagjai. A fogadtatás általunk már

közölt rendjének apróbb részleteit beszélték meg s mivel a fogadtatásnál előreláthatólag nagy közönség vesz részt, elhatározták, hogy a tolongás megakadályozása és a rend fenntartása ügyében megkeresik a rendőrséget is. Az ünnepélyes fogadtatásnál különben a legtöbb egyesület lobogója alatt vesz részt s a róm. kath. iskolák összes növendékei is kivonulnak. A másnap délelőtt tartandó bér-máláshoz a templomot egyházi díszbe öltöztetik. A bér-málást megelőzőleg nagy mise lesz, a melyen fényes segédlet mellett maga a bíboros főpap: *Schlauch* Lőrincz nagyváradi püspök pontifikál. A mise után beszédet intéz a bér-máládókhoz s azután kezdetét veszi a bér-málás. Vasárnap délelőtt a leányok, hétfőn délelőtt a fiúk bér-málását végzi. A bíboros főpap kedden reggel folytatja bér-málását.

— **Műtanrendőri bejárás.** Ma délelőtt 9 órakor ment végbe a debreczeni helyi-érdeklő vasút Kossuth-utcai szárnyvonalának műtanrendőri bejárása. — A vonal megtekintése előtt rövid ülés volt *Képesy Arpád* dr. miniszteri titkár elnöklése alatt, majd az egész bizottság és a meghívottak a Kossuth-utca elején vasutrá ültek és kimentek a kitűnő pályán a szárnyvonal végállomásáig, a dohánygyárig. A szemle után az érdekeltek aláírták a jegyzőkönyvet s ezzel az új szárnyvonal át lett adva a közforgalomnak. A műtanrendőri bejáraton a következők voltak jelen: a miniszterium részéről *Képesy Arpád* dr. miniszteri titkár, *Kádár Gusztáv* főmérnök, a pénzügyminiszterium képviselőjében: *Mogyoróssy* Ferencz dohánybevaltó hivatali felügyelő; a m. kir. államvasutak részéről: *Sziegmeth* Károly felügyelő; a vasuti és hajózási társ. megbízásából: *Lovrich* László főfelügyelő, a helyi vasut igazg. képviselőjében, *Szepessy* Antal igazgató, *Lengyel* Imre nyug. tszéki bíró. *Láber* Nihály üzletvezető és *Ormódy* Lajos igazgatósági tag; a város részéről *Abrahám* László t. főügyész, *Boczkó* Sámuel rendőrfőkapitány és *Stahl* Géza főmérnök; az érdekeltség részéről *Király* Ferencz dr. orsz. képviselő, *Bernáth* István földbirtokos és *Kardos* László nagykereskedő; a köz-igazgatási bizottságot pedig *Nemes* Kálmán takarékpénztári aligazgató és *Szeybold* Károly kir. mérnök képviselték, míg a napilapok részéről ifj. *Gily* Ede, *Koncz* Akos és *Than* Gyula voltak jelen. Délben 1 órakor az Arany Bika czukrástati termében fényes ebéd volt.

— **Az érsemjéni Kazinczy emlék.** Az Ermellék egyik tekintélyes földbirtokosától Szunyogh Zsigmond urtól, az érsemjéni Kazinczy emlék ügyében az alábbi levelet kaptuk:

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Pesti Hírlap“ aug. 27-iki számában „Kazinczy Ferencz Er-Semjénben“ című közleményére vonatkozólag a debreczeni „Csokonai-kör“ tévesen informált elnöksége s ennek folytán nem jól értesült nagy közönség érdekében engedje meg, hogy becses lapjában némi kis észre-telt tegyek. — Herpay Péter községi jegyző s Kovács Sándor főbíró a „Csokonai-kör“ elnöksége által felszólítottván, tudatják, hogy a községünkben felállított Kazinczy emlék oly állapotban van ma is, mint 1859-ben, midőn emeltetett s hogy a Kazinczy nevet viselő kert esinos körülkerítése 200 frtból kikerül. Ezen tudósítást határozottan tévedésnek kell tulajdonítani. Hiszen az emlék maga, bár rávésvé 1859 olvasható, nem is 59-ben, hanem a hatvanas évek elején emeltetett. — A kert, mely körülveszi 1886-ban készült s az akkor körülte vont, dróttal áthuzott primitív kis kerítés is — mely már 5 éve teljesen tönkre ment — belekerült 200 frtba. Ha nekünk célunk most is csak az lenne, hogy, úgy a hogy felkerítsük s egy pár száz forintot áldoz-

unk, szegénységünk daczára sem fordulunk volna a nagy közönség áldozatkész-ségéhez. De mert szent meggyőződésünk volt, hogy nemzeti millennárius alkotásaink között a nagy Kazinczy emléke méltán kér s joggal követel maga körül díszesebb, — talán vasból készült, de a mostaninál mindenestre állandóbb kerítést a mi pedig a fenti 200 frtnál tetemesen többbe kerülne, mertük szavunkat fölemelni. — Különbösen is célunk volt az emléket nem pusztán felkeríteni, hanem a millennium alkalmából a nagy nyelvújító s hazafi emlékoszló felibe, mely úgy is a hogy most áll igen alkalmas alapot képez, — egy mellszobrot állítani. Ezek előállításához pedig, bármint redukáljuk is a számokat a jegyző ur pennájából kiszalasztott 200 frt csak alamizsnának tekinthető, ezt pedig Er-Semjén község nem kér soha. Nem is alamizsnáért fordultunk mi a Magyar Tud. Akadémia s más irodalmi társadalomhoz sezek által a mult idők nagy emberinek emlékéért mindég lelkesedni tudó magyar néphez, hanem hogy nemzeti büszkeségünk, néh. Kazinczy Ferencz emlékezetének most, midőn az idő arra legalkalmasabb, magához méltón adjon kifejezést. A midőn tek. szerkesztő urnak fenti köz-léséért hálás köszönetet mondok, egyszerűszersmind tisztelettel kérem — mit ten-nem tudom felesleges is — hogy az általunk tervezett nemes törekvésnek is-mert lelkesedésével s tollával legyen harezosa. Teljes tisztelettel maradván Er-Semjén 1896 szeptember 17 Szunyogh Zsigmond.

— **Tisza Kálmán alapítványa.** Tisza Kálmán a dunántuli ev. ref. egyház kerület főgondnoka a pápai tanítóképző internátusára háromezer korona alapítványt tett.

— **A jövő évi költségvetés.** A városi bizottsági tagok közt ma kezdik széthordani a kinyomatott 1897. évi költségvetést, amely a házipénztáron kívül 46 más pénztár és alapítvány költségvetését is tartalmazza. Fölem-lítjük, hogy a tüzivaltság alappenztár be-ve-tele a 2 százalék pótdókból 7000, kiadása 6000, az alamizsna váltáság bevétele a 3 és fél száztóli pótdóbból 9045 frt 20 krt a kiadása 8080 frtra van előirányozva. A gazdasági és intéző bizottság f. hó 20-án d. e. 10 órakor a városháza kistanácstermében fogja tárgyalni a költségvetést.

— **Nemes szívű házaspár.** Hajdu-Böszörmény szép ünnepséget ül e hó 23-án. Ekkor fogják ugyanis rendeltetésének átadni ama díszes szegényházat, melyet *Fazekas* Gábor és neje építettek a szenvedő emberiségnek. Az ünnepségre Debreczenből is többen kimennek, mely alkalommal a város fényes ebédet ad a meghívottak tiszteletére.

— **Katonai pót-lóvásár.** A m. k. debreczeni 2. honvéd huszár ezred parancsnoksága f. hó 24. és 25. a Széchényi-utcai honvéd huszár laktanya udvarán reggel 8 órakor pót-vásárt tart. Felhívom a t. gazda és lótarló közönséget, hogy eladni való lovaikat, melyek a katonai követelményeknek megfelelőek, és 4 és fél éves korukat már teljesen betöltötték — a pótlóvaszó bizottságnak említett helyen és időben mutassa be. Steinfeld Mihály a lótenyészbizottság elnöke.

— **Szüreti mulatság a Nagyerdőn.** A debreczeni iparos ifjuság érdekes mulatságra készül. E hó 20-án a nagyerdei pavillonban szüreti ünnepélyt tart, a mely nálunk csaknem egészen ismeretlen voltánál fogva újdonság számba fog menni a debreczeni közönség előtt. Az ünnepélyre a következő szövegű és váltó alaku meghívókat küldte szét a rendezőség: „Értéke: Család-jegy 1. 50. Személy-jegy 70 kr. 1896. szeptember hó 20-án (vasárnap), sziveskedjék e váltónál fogva, a debreczeni iparos ifjuság önképző egyesületének kérelmére, vig kedélylyel

a nagyerdei „Dobos“ pavillonban tartandó, az egyesület gyarapítására rendezendő, dal-szavaltat-, nagy nemzetközi zónaposta és táncczsal egybekötött zártkörű szüreti ünnepélyen megjelenni; melyre kívül czimzettet és becses családját tisztelettel meghívja a százas bizottság elnöke. Tóth Kálmán, egy-leti elnök. Vetéssy Béla, egyleti alelnök. Fíz-etendő e váltó előmutatása mellett. Lejárat előtt Buzágh János, Droppa J., Kostya János urak üzletében és az egyesület Nagy-hatvan-utcai helyiségében egy személy-jegyért 70 kr, család-jegyért 1 frt 50 kr. Lejárat nap-ján ugyanabban az értékben. A mulatság sorrendje végett kérjük e váltó forgatmányo-zását. Kezdeté este 8 órakor. — A szüreti ünnepély sorrendje a következő lesz: 1. Felvonulás a szüretre jelmezben, dallal és ze-nével. 2. Munkácsi rab, Jókai Mórtól, sza-valja: *Kovács* József ur. 2. Pincze-szoare, *Kozma* Antortól, előadja *Madarász* Gyula ur. 4. Az örült, *Petőfi* Sándortól, szaválja *Nagy* Lajos ur. 5. Népdalok, énekli *Gyűgyei* Piroška k. a. A felvonulásban a következő leányok és urak vesznek részt: *Törvény-bírók*: *Cziczó* Lajos, *Zavilla* Gyula. *Jegy-zők*: *Cziczó* János, *Pintér* Gusztáv. *Postás leányok*: *Fábián* Teréz, *Nagy* Margitka, *Nagy* Emma, *Surina* Gizella. *Postások*: *Gortver* Péter, *Papp* József, *Szücs* Sándor, *Varga* István. *Pásztor leányok*: *Aranyos* Róza, *Bányai* Eszti, *Czerék* Erzsike, *Cze-rék* Margitka, *Cziczó* Rózsika, *Cziczó* Esz-tike, *Cziczó* Mariska, *Grishábel* Gizike, *Gyűgyey* Proska, *Juridesz* Paula, *Kálmáncz-helyi* Annuska, *Kálmánczhey* Erzsike, *Ko-vács* Irma, *Korom* Rózsika, *Kövesdi* Erzsike, *Nagy* Eszti, *Snájder* Emma, *Szász* Juliska, *Szűgyártó* Ida, *Szöllőssy* Mariska, *Tiba* Er-zsike, *Tóth* Erzsike, *Tóth* Juliska, *Tulnik* Mariska, *Weisz* nővérek. *Pásztorok*: *Czepik* Sámuel, *Dosner* József, *Illyés* József, *Juri-desz* Ádám, *Király* Jenő, *Kovács* Gyula, *Kovács* József, *Láczay* Lajos, *Lehóczky* Vilmos, *Liszka* Balázs, *Mihalecz* Lajos, *Nagy* Lajos, *Pintér* Jenő, *Pigler* Lajos, *Prokay* Sándor, *Szász* Ferencz, *Szász* Lajos, *Szudy* Géza, *Szücs* Sándor, *Tóth* József, *Vattay* Kálmán. *Kisbírók*: *Basiszta* Albert, *Horváth* József, *Nemes* Ferencz. *Rendőrök*: *Gyenge* Lajos, *Szahula* István.

— **Az általános választások** közeledtével az a kérdés merül fel, melyik budapesti újságot járassunk? Melyik lap tudósít leg-gyorsabban és legkimerítőbben a fővárosi politikai eseményekről? Melyik lap tördök a mellett legtöbbet vidékünk érdekeivel? Minden elfogulatlan ember könnyen adhatja meg e kérdésekre a választ: A Magyar Hírlap (Főszerkesztője: *Horváth* Gyula, felelős szerkesztője: *Fenyő* Sándor) az a lap, mely első sorban jön figyelembe, mint olyan lap, mely semmiféle pártnak sem áll szolgálatában; ennél fogva teljesen függetlenül informál és mondja ki véleményét mindenről. A Magyar Hírlap a mellett, hogy a legszókimondóbb újság, a legmegbízhatóbb is, mert az esemé-nek hírüladásában folyton előljár, mindenütt állandó levelezője lévén. Frissesség, ötlete-ség vonul végig mindennap hasábjain, melyeket a legkiválóbb politikusok, újságírók, és tár-czairók töltenek meg magas színvonalu dol-gozatokkal. De a Magyar Hírlap nagy nép-szerúsége és elterjedtsége nemcsak ezekben leli magyarázatát, hanem abban is, hogy ez az újság adja a legtöbb kedvezményt elő-fizetőinek. Kedvezményes áron kapnak ugyanis az előfizetők képes gyermeklapot, gyönyörű divatlapot, teljesen díjtalanul jutnak birtokába a nagy karácsonyi albumnak, könyvalakban kapják meg a regényeket, díjtalanul jutnak válaszhoz mindenféle ügyes-bajos dologban stb. stb. Tegyük még hozzá végül, de nem utolsó érdem gyanánt, hogy a Magyar Hírlap a legpontosabban expedált lap. Előfizetési ára mindezek mellett csak 1 frt 20 kr. egy hónapra és 3 frt 50 kr. negyedévre. Az előfizetési pénzek a Magyar Hírlap kiadó-hivatala czimére, Budapest, V., Honvéd-utca küldendők.

x Alföldi
tombor hó
Beiratások ok
uteza 980.

x „Az I
harez Történ
delőéhez és
Magyar Sza
illusztrált m
füzete, Gra
nek váratlan
tán október

— A Debrecze

A pa
Budape

hogy a mai
nyeként okt
mentet felo

A h

Budape

szus mai ü
tározatot ho
kérdésnek
alkalomról-
feliratokat
ügyekben.
dítvány, h
felirat. Vég
államfökhöz

Az

Budape

kongresszus
Erdélyi m
Erdélyit o
Györy Elek
és Rózsaly

Spany

Budape

A spanyol
fényes bar
olasz külüg
tette a spar
Este a kon
volt, mialat
s óriási pár
közül sokan
történt. A t
tották.

* Krémer

volt debrecz
at kiválóan
tünknek is r
ki most a
szerződve
Máramaros-S
ségnek műve
mint már en
alatt népszim
ban adtak e
íróknak is b
ezimű lapbó
vetkezőket i

„Krémer

komikusának
népszimművé
hallgattuk m
hogy a kit r
Krémer a m
megszerette,
ben. Darabja
bizonyította
végignézte. I
szeretjük: üg
magát: üg
lusi nász biz
Alakjait az
Szerzőnek é
írás írás írá
jövő igazoln
gyönyörű k
meg a közö

x **Alföldy Károly** tánciskoláját szeptember hó 19-én, szombaton nyitja meg. Beiratások eszközölhetők lakásán, Péterfi-utca 980. saját ház.

x „**Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharcz Története**“ t. előfietőjéhez, megrendelőihez és olvasóihoz! „Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharcz Története“ czinü illusztrált munka 67. számú, szept. 15-iki füzeté, Gracza Györgynek a mű szerzőjének váratlanul közbejött betegsége folytán október 1-én jelenik meg.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A parlament feloszlátása.

Budapest, szept. 18. Bécsből hírlik, hogy a mai királyi kihallgatás eredményeként október hó 5.-e után a parlamentet feloszlátják.

A béke-kongresszusból.

Budapest, szept. 18. A béke-kongresszus mai ülésén ama nagy horderejű határozatot hozta, hogy ezentul minden vitás kérdésnek békés uton leendő elintézésére alkalomról-alkalomra az összes államfőkhöz feliratokat fogunk intézni a kérdéses ügyekben. Erős vitát provokált az az indítvány, hogy a pápának is küldessék felirat. Végül elhatározták, hogy az összes államfőkhöz intéznek feliratot.

Az ügyvédi kongresszus.

Budapest, szeptember 18. Az ügyvédi kongresszust ma megnyitották. Jelen volt Erdélyi miniszter Plosz államtitkárral. Erdélyit ovációval fogadták. Elnök: Györy Elek, alelnökök: Hlathky Endre és Rózsa Izsó.

Spanyol hírlapírók Rómában.

Budapest, szept. 18. Rómából távirják: A spanyol hírlapírók tiszteletére az olaszok fényes bankettet adtak, melyen az olasz külügyminiszter is megjelent és elítette a spanyol királyt, meg a regensnőt. Este a konstanzi színházban diszeloadás volt, mialatt a 4-ik emeleten tűz támadt s óriási pánikot idézett elő. A hölgyek közül sokan elájultak, de haláleset nem történt. A tüzet különben gyorsan eloltották.

S z i n h á z .

* **Krémer Jenő népszínműve.** Tiszai Dezső volt debreczeni szintársulatának három éven át kiválóan kedvelt tagja, ezelőtt társaséletünknek is rokonszenves alakja **Krémer Jenő**, ki most a Makó-szegedi társulatához van szerződve s jelenleg is annak kötelékében Maramaros-Szigeten szerep az ottani közönségnek művészetével sok kellemes órát — mint már említettük — *Falusi Nász* czim alatt népszínművet írt, a melyet ott a napokban adtak elő. A derék komikus jó színműírónak is bizonyult, amiről a „M. Híradó“ czimü lapból értesülünk. Nevezett lap kötetkezőket írja a darab premiérjéről:

„**Krémer Jenőnek**, a társulat közkedvelt komikusának *Falusi nász* czimü 3 felvonásos népszínművét a Dr. Hollósy István zenéjével hallgattuk meg. A közönség bebizonyította, hogy a kit megszeret meg van az szeretve. Krémert a mi színházlátogató közönségünk megszerette, megkedvelte már az előző években. Darabja iránti érdeklődését is fényesen bizonyította a zsufolt ház, mely az előadást végignézte. Krémert mint színészt ismerjük, szeretjük: most más oldalról is bemutatta magát: ügyes színi író is. — A falusi nász bizonyossága e téreni ügyességének. Alakjait az életből véve jól állította élénk. Szerzőnek érzelme, tehetsége van a színmű irás iránt, hisszük és reméljük, hogy a jövő igazolni fogja az állításunkat. Krémert gyönyörű koszorúval és csokorral lepték meg a közönség. Sokszor hívták a lámpák

elő. Dr. Hollósy István igazi magyaros, szép zenéje pompás dalai nagyban emelik a darab értékét s az előadáson nagy tetszésében részesültek. Különösen sikerült a jóízű magyar kuplé.“ Gratulálunk a derék színész sikeréhez.“

Törvényszék.

Merénylet egy ügyvéd ellen.

Debreczen, szept. 17.

Érdekes bűnügy foglalkoztatta ma a debreczeni kir. törvényszéket. Pródán Papp József h.-dorogi földmives állott mint vádlott a bírák előtt, hogy számot adjon egy felindult pálinkás állapotban elkövetett revolver lövésért, a melylyel bizonyos adás-vételi ügyében szereplő dr. Demkó Ágost dorogi tiszti ügyészt támadta meg. A törvényszék Pródánt a btk. 278 §-ába ütköző s a btk. 65 §-szerinti gyilkosság kísérlete miatt helyezte vád alá.

Pródán Pap meglepő ügyességgel védekezett csak az által rontott keveset az ügyén, hogy kezdetben nem akarta beismerni, hogy ő meglötte Demkó Ágostont.

Az ítéletet csak lapunk zárta után hirdetik ki.

A tárgyalásról tudósítók a következőket írja;

Elnök: Igyártó Sándor.

Bírák: Hoffman József, dr. Szeőke István előadó.

Jegyző: Uzonyi Géza.

Közváltó: dr. Simonffy Béla.

Védő: dr. Kardos Samu.

Panaszos ügyvéd személyesen van jelen, — valamint dr. Pillitz Samu törvényszéki orvos.

Elnök megnyitván a tárgyalást dr. Demkó Ágoston részletesen elbeszéli az esetet és annak előzményeit.

Demkó Ágost előadása.

Pródán Pap József és neje 1756 frt-ért eladták a tagosítás folytán nekik kimért földjüket özv. Modán Antalnénak. De minthogy ennek kiskoru gyermekei vannak, az árvaszék jóváhagyására volt szükség. Az árvaszék kezelte ezek pénzét, a melyből a vételt Módánné kifizethette.

De később Pródán elakart állani az egyezségtől s 20 frtot ígért Demkónak, ha felbontja a szerződést. — Módánné ragaszkodott az alkuhoz, de később hajlandó volt lemondani a vételről.

Ez alatt várták az árvaszék jóváhagyását és a pénzt, a melyet Pródán különösen azért sürgetett, mert több féle esedékessé vált adósságai voltak, többek között egy 900 frtos váltója a dorogi takarékpénztárban.

Apr. 24-én megjött a pénz és ezt megmondta Pródánnak. De Pródán ekkor más formában akarta mérnökkel kimérteni a földet, mint a hogy az alku megkötésekor állott — kimutatni. — Így meg Módánnénak nem kellett a föld. Pródán pedig 50 frt ráfizetést kért, ha a multkori formában veszi át földjeit a vevő.

Április 30-án Pródán feleségével együtt jött hozzá s kérte a vételár kifizetését. De miután a kiskorúak megrövidítését okozta volna Pródánék némely követelése, ő óvatosan járt el. — Ekkor elment Pródán, de délután megint vissza jött s azt kérdezte, hogy miért nem akarja kiadni a pénzt. Ő azt mondta: Barátom egyenes uton kell járni. Különben ha 50 frtot kiad Rózi Mihálynak, nincs baj. Eddig ő mindig háttal volt Pródánra. Ekkor ránézett s kérdezte ebédelt-e már? Pródán igennel felelt s azt mondta, hogy egy kevés pálinkát is ivott. Kérte Pródánt, hogy hagyja

el az irodát. Ez újra pénzét követelte s kérdezte, mire kell az ügyvéd urnak az 50 frt. Nem nekem kell, válaszolta ez, hanem Rózi Miskának. — Közben mind izgatottabb lett a Pr. kihívó magaviselete miatt.

— Ha megakar vesztegetni, monda — kidobom.

— Engem akar kidobni? kérdezte Pródán.

Ekkor kivezette a folyosóra. Pródán ott megakarta fogni. Ő eleresztette s a eselédet esendkatonáért küldötte. Ő pedig beakart menni a szobájába. Amint az ajtóból visszanézett, Pródán két lépésnyiről rálőtt.

A golyó kabátján keresztül, amely most is rajta van, bal czombját megsebezte.

Panaszos az elnök kérdésére előadja, hogy nem látta, mikor Pródán kivette a revolvért, csak mikor már a kezében tartotta. Vádlott nem ezélt, csak kapásra lött. A felesége elájult. Pródán pedig elmenekült. Vádlott megbüntetését kívánja. Egyéb követelése nincs.

A védő kérdései.

Dr. Kardos Samu több kérdést intéz panaszoshoz a vételi feltételekre, a bűneset egyes részleteire s arra nézve, hogy mi módon tudja összeegyeztetni azt, hogy Pródánnak az eladott birtoknál több földje nem volt, mégis másként akarta kimérteni a földet mint a hogy az alkunál kimutatta.

Demkó erre azt válaszolta, hogy Pródán eleresztelte volt földjét a szomszédjával,

A vádlott vallomása.

Középtermű, szikár embert vezetett elő az ör. Pródán Pap József folyékony nyelven, bőbeszédűséggel adja elő az ügy részleteit s elbeszéléséből nem egyszer ki csillant a magyar paraszt ember fűfingos észjárása.

Elnök: Igaz-é, hogy rá lött az ügyvéd urra?

Vádlott: **Nem igaz!**

Elnök: hogy mondhat ilyent?

A vádlott körülményes leírásába kezdett a dolognak.

Elnök: Röviden azt felelje: Igaz vagy nem igaz?

Vádlott: Némi gondolkodás után: Igaz.

Ezután elbeszéli az adás-vétel előzményeit s azt a szorongást, a melyet a miatt szenvedett, hogy a vétel ár kifizetése sokáig húzódott, holott neki fizetni kellett volna tartozását. Az ügyvédhez hiába járt, Módánné, Julesa néne pedig mindig azzal utasította el, hogy menjen „Denkó“ Damkóhoz.

Mikor az árvagyám a takarékpénztárnak kifizette a 900 frtot, a többire nézve pedig azt felelte, hogy Demkó letartotta, ez szeget ütött a fejébe. Fejérváry György elment a „belsőbe“ sarra emlékezik, hogy három üveg pálinkát megittak. Azután a Demkó szobájában találta magát. A lába rogyadozott. Tudakolta, miért tartotta vissza pénzét?

Mire az ügyvéd nyakon fogta, pofon vágta s kiteszkolta a szobából. A rángatás közben történt a szerencsétlenség. De hogy a rángatás közben kiesett-é kezéből a revolver s akkor sült el, vagy ő sütötte-é el, azt nem tudja.

Az elnök figyelmezteti a vádlottat, hogy a vizsgáló bíró előtt beismerte, hogy elsütötte a revolvért.

A vádlott tagadja, hogy akkor úgy vallott volna. Rábizta a vizsgáló bíróra, hogy mit írjon be. Azt a mi róla a jegyzőkönyvbe van, nem ő, hanem az ügyvéd ur mondhatta.

Az elnök figyelmezteti a vádlottat az ilyen gyanúsítás következményeire.

Az elnök keresztkérdések közé veszi a vádlottat, a mi közben az végre ujjalag

beismeri, hogy zsebéből kivette a revolvert és elsütötte.

Elnök: Mi indította rá, hogy löjjön?

— A pálinka; a roszt gondolat.

Vádlott: Előadja továbbá, hogy a revolvert elejtette, azután felkapta és elsütötte, de csak rá ijeszteni akart. A revolvert mindig magánál hordozta megtöltve, már régtől fogva, mióta veszett kutyák garázdálkodásairól sokat hallott.

Szakértők kihallgatása.

Dr. Pillitz Samu törvényszéki orvos szerint a lövés azért nem okozott súlyosabb, halálos sérülést, mert a golyó per tangente érintette a csontot és ez még jobban eltérítette irányától.

Szűcs Károly fegyver szakértővel a törvényszék a folyosón kilövette egy 2 cm. vastag deszkába a revolverben régtől benn lévő egyetlen golyót. A golyó keresztül törte a deszkát s az a fegyverműves nézete szerint egészen alkalmas volt egy ember élet kioltásához.

Tanuk vallomása.

Ezután kihallgatták Bódán Antalnét, Orosz Mihályt, Szakál Antal koreszmárost és feleségét, Fejérváry Györgyöt, Demkó Agoston feleségét és cselédjeit, Klein Józsefet és a többi anukat, akik újabb világosságot derítettek a bonyolult ügyre s többen igazolták, hogy a vádlott a merénylet előtt pálinkát ivott, — bár nem volt annyira részeg, a hogy ő maga állítja. Előélete és erkölcsi magaviselete mellett kedvezőleg vallanak.

A jó indulatú tanuk legnagyobb része tekintettel a vádlott amugy is szerencsétlen részvétet érdemlő sorsára csak a vonati költség megtérítését kívánták.

— Ez jó jel! — jegyezte meg a védő.

Déli 12 órakor a tanuk esküvétele után elnök az ülést d. u. 1/23 óráig felfüggesztette. Következnek a vád- és véd-beszédek.

Irodalom - Művészet.

* **Uj könyvek.** „Az Athenaeum Olvasótára”, mely mindinkább tért hódít a művelt magyar közönség körében, most ismét két munkával, újabb négy kötetel szaporodott.

A francia regényirodalom legkiválóbb alkotása, Paul Bourget „Bűnös szerelem” című két kötetes regénye jelent meg ebben a vállalatban, Tóth Béla remek magyar fordításában. Az előkelő európai kritika majdnem egyhangú szavazatával, ezt tartják Paul Bourget legkitünőbb regényének, melyben korunk erkölcsi a legtalálóbban vannak festve, mindvégig rendkívüli érdekes mese keretében. De nem is mese ez, hanem a való élet egy darabja, igaz történet álnevek alatt, mert a szereplők minden szava, minden eszékmenye az életből van ellesve.

A szerző tulajdonképen az erkölcsi élet nagyobb kérdéseinek megoldására keres példákat a való életből és amit az elméleti tételekkel bibelődő moralisták soha sem tudnak elérni, Paul Bourget szemléltetőleg tanít meg bennünket az erkölcsi igazságokra, főként a becsületességre. Rajzai rendkívül megkapók, néha merésznek látszanak, mint valami csues ives boltozat; de azért hamis, megdönthető okoskodást ebben a két kötetben épen nem találunk.

Ebben a tekintetben Paul Bourget mesze tulszárnyalja regényíró társait, kik a tetszetőséért feláldozzák az igazságot, míg ellenben Paul Bourget valósággal bonczkással keresi az igazságot a legszövevényesebb életviszonyok között. Bizton remélhetjük, hogy Paul Bourget ezen regénye magyarban is azt az általános elismerést fogja kivívni, melyet

kivívott az eredeti munka, melyet ugyszólván egyszerre elkapkodtak megjelenése után.

Az Athenaeum Olvasótára egy igen érdekes, eredeti magyar regényt is közöl Bartók Lajos tollából. A két kötetes regény címe „A szemfényvesztők.” Tárnya a magyar közéletből, a középső osztályból van merítve. Az egyes alakok nagy humorral vannak megrajzolva, anélkül, hogy torzalakok lennének azokból. Ez már magában véve is irodalmi siker, mert a fantázia féktelenségével csapongó regényírók többnyire túlzásokba szoktak esni és rajzaik a való élettől minél inkább eltávolodnak. Bartók ellenben hű arcképet akar nyújtani, melyekkel sok derült perczet fog szerezni az olvasóknak.

A vállalat minden egyes kötetének ára díszes vászonkötésben 50 kr.

Egy szép asszony tragédiája.

Lapunk tegnapi számának távirati rovatában röviden jeleztük, hogy Enyedi Lukács pénzügyminiszteri osztálytanácsos leánya, Szívós Lajosné agyonlőtte magát Budapesten. Az óriási szenzációt keltett tragikus esemény részletei a következők:

Mintegy öt évvel ezelőtt vezette oltárhoz Szívós Lajos karánsebesi polgármester Enyedy Lukács pénzügyminiszteri osztálytanácsos feltűnő szépségű leányát, Lorikát. A fiatal házasságok a szerelem hozta össze s Szívós sokak által irigyelt boldog férjelett a fővárosi társasélet egyik legkedvesebb s legjobban körülrajongott szépségének.

Szívós Lajos a múlt év folyamán felkerült szép feleségével a fővárosba. A magyar folyam és tengerhajózási részvénytársaságnak lett a felügyelője.

Ezen az előlépésen kívül még az is fokozta a fiatal asszony örömet, hogy ezentul közelében lehet szüleinek.

A múlt év december havában súlyos csapás érte a családot Szívósné fivérének, dr. Enyedy Gyula pénzügyminiszteri segédfogalmazónak váratlan elhalálózásával.

A rokonszenves nagytehetségű fiatal ember ismert alakja volt a fővárosi társaséletnek. Mint az E—s zenekritikusa Levente című egy felvonásos operát is írt, a melyet elő is adtak.

A tifusz, ez a gyorsan öltő kór, hamar kioltotta fiatal életét. Halála mélyen megrendítette a szülőket s testvéreit. Szívósné boldog házasságában fivérének halála volt az első sötét felhő, a melyet sem a szerető férj vigasztaló szava, sem pedig az idő nem tudott azóta teljesen eloszlatni. Az életvidor asszony kedélye azóta megváltozott. Boldogsága közben ezentul gyakorta felelevenedett lelkében elhunyt fivérének emléke s aztán egy ilyen sötét pillanatban, mély bánata közepette villant meg agyában az a gondolat, amelyet az este meg is valósított.

Férje rövid idővel ezelőtt egy jelentéktelennek látszó baj következtében ágyban fekvő beteg lett.

Lábujját operáltatta s e közben a seb elüszkösödött. Állapota egyre súlyosabb lett. Az orvosok már őszintén kinyilatkoztatták a szerető hitves előtt, hogy a beteg élete alig lesz megmenthető.

Melankólikus kedélyére ez a tudat le-sújtó hatással volt. Mintsom hogy férjét lássa a halálos ágyon kiterítve élettelenül, elhatározta, hogy megelőzi a halálban, a hol nem sokára ismét találkozhatni remélt vele. Szülői naponta meglátogatták őket Teréz-körút 30. I. em. 28. sz. a. lakásukban.

Tegnap este kevéssel 7 óra után a szobaleányt, a ki üzenetet hozott szüleitől az Eöt-vös-uteza 11. szám alól, Szívósné elküldte

lakatosért, hogy a fürdőszoba elromlott zárát kijavíttassa.

Azon idő alatt, míg a cseléd odajárt, Szívósné a fürdőszobában egy elefántcsont fogantyus miniatűr kis revolverrel szíven lötte magát s nyomban meghalt.

A lövést maga a férj és szakácsnő hallották először. Az ágyban fekvő beteg ember a zajra behívatta a szakácsnőt s kérdezte tőle, mi történt?

A szakácsnő nem tudva akkor még a tragikus esetet, jóhiszeműleg azt felelte, bizonyosan valami edény törött össze a konyhában. A beteg erre meghagyta, hogy azonnal értesítsék erről a feleségét.

A szerencsétlen férj még mit sem sejt arról, hogy felesége megelőzte a halálban.

Ekkor érkezett meg a cseléd a lakatossal együtt. A fürdőszobába akartak menni, hogy a zárat megnézzék, de az ajtót zárva találták. A lakatos azonban gyorsan kinyitotta azt s ekkor látták, hogy az alig 22 éves fiatal asszony ott fekszik a kád mellett állott mellet holtan a hideg mozaikon.

Az öngyilkosságról nyomban értesítették a szülőket, a kiknek fájdalma elképzelhető két, ily rövid idő alatt bekövetkezett vesztésé fölött.

Szívósné már napok óta foglalkozott az öngyilkosság eszméjével. Egész héten át leveleket írt, a melyekben végbucsnut vett szüleitől, rokonaitól és ismerőseitől. Feltűnő, hogy ezen levelekben mindenütt a többes szám első személyében per mi beszél. Ez arra enged következtetni, hogy férjével együtt akartak megválni az élettől.

A rendőrség részéről Schauer rendőrfogalmazó jelent meg a helyszínen, s konstataulta az öngyilkosságot.

A mélyen sujtott család iránt általános a részvét. A mai nap folyamán közéletünk több kiváló tagja kondoleált a gyászborult családnak.

A holttestet tegnap délután 4 órakor az Entreprise emberei kiszállították a kerepesi temető halottas házába, a honnan a mai nap folyamán fog valószínűleg temetése végbe menni.

Cigarette.

Szolgálhatok nagyságos asszonyom?
Nem? És miért nem?

Ah! nagy lányai vannak. Ő nekik természetesen nincs meg engedve a szivarozás. Tehát már nem és még nem.

Igaza van. A mamák soha sem lehetnek eléggé óvatosak, nem szabad megelőzni az eseményeket — felnőt, vagyis „eladó” lánynak mindig a leendő férj izléséhez kell alkalmazkodnia, ha még nem ismeri is őt.

A házasulandó fiatalság rettenetesen kritikus. Szivarozó leányok, szivarozó anyós! Quella horreur! Pedig higyjék meg nekem, ezek a kritikus gavallérok most is, meg férjkorukban is bolondulnak a szivarozó ladyk után, — de a feleségnek ritka esetben engedik meg ezt ez ártatlan kedvtöltést.

A szivarozó asszony kétségtelenül pikáns jelenség. Olyan, mint aki lovat hajt, vagy lovon ül. És annyival érdekesebb, mert a szivarozás nem mindenkinek szabad és nem mindenkinek áll jól. Körülbelül azt lehet mondani, hogy a „legfelsőbb tizezer” asszonyai élvezhetik csak ezt a esendes sportot, azonfelül az a néhány „bel esprit”, kiket az isteni szikra emel ki a tömegből. A nyilvános helyeken szivarozó hölgyek természetesen nem számítanak . . . A „gentwoman” a valódi elegáns nő csak otthon, bizalmas baráti körben gyújt rá olyankor, ha legalább

még egy
Egymaga

A czi
nyokat. V
tapintat
a környez
a keserny
tudjanak

Az og
gessé tesz
hogy neki
barátnój
Nem soha
igen.

Czigai
csokat czi
mam volt
kritikus m

Étkez
a dohány
esevegés

fiatal assz
ujjai közt
dől a puh
ett mozd

ledi ajkai
ajka szeg
Finom hő
szivarját,

belőle, ten
némely pi
hogy fino
tálás nélk

A har
hogy a to
jon. Ott á
tartó, köz
ezimerrél,

tani. Lehe
ben egy-c
hamu szá
mind oly
izlés.

Ha rá
szívni, de
rettázás m
az előkel
szabad tö

a tüzet a
mely tárgy
rozás mar
és a szob

szaga ro
embernek

Nő k
illatos ci
erős sziva
eset.

A

(Eike
mét elmar
hogy a k
venném, l

— Mir
változtatn

(K
kai vanna

még egy társnője találkozik a társaságban. Egymaga nem tüntet vele.

A cigaretté erős próbára teszi az asszonyokat. Valóságos művészetet, igazi finom tapintatot kell kifejteniök a hely, a mód és a környezet megválasztásában. Egyszóval, ez a kesernyős kis jószág megköveteli, hogy tudjanak vele bánni.

Az egyiket hódítóvá, a másikat neveltségessé teszi. De ki képes azt magáról elhinni, hogy neki ne álljon oly jól a cigarettázás, mint barátjánőjének vagy éppen vetélytársnőjének? Nem soha! Ezt elhinni nem lehet, de érezni igen.

Cigarettával kezembem osztom a tanácsokat cigarettázó társnőimnek. Elég alkalmas volt már tapasztalatokat gyűjteni és kritikus megjegyzéseket hallani.

Étkezés után legjobban esik a füstölés a dohányzóban, vagy boudoirban, kellemes csevegés mellett. Érdekes jelenség a csinos fiatal asszony jobb kezének finom hosszú ujjai közt a picziny cigarettával. Kecsesen dől a puha váncosokra, kerül minden keresett mozdulatot, a cigarettát soha sem feddi ajkai közt s beszéd közben nem szorítja ajka szegletébe, — ez még férfinak sem illő. Finom hölgy soha sem rágja, vagy nedvesíti szivarját, hanem csak ajkához érinti, szippant belőle, természetes módon fujja el a füstöt; némely pikáns szépségnek meg van engedve, hogy finom kis orrán át bocsássaki, de affektálás nélkül!

A hamut mindig idejében kell leszórni, hogy a toilletére vagy a szőnyegre ne hulljon. Ott áll az asztalkán több csinos hamutartó, köztük pár műdarab monogrammal, ezimerrel, mert a vendégekre is kell számítani. Lehetőleg mindannyi találjon kezeügyében egy-egy külön csecebeacsát a szivarhamu számára. A lady szivarozó-készüléke mind oly csinos, aszonyos! Csupa kellemes és izlés.

Ha rágyújtottunk, nem szabad mohón szivni, de kialudni sem engedjük, a cigarettázás nyugodt tempót kíván, ami szintén az előkelőség bizonyos jellemvonása. Nem szabad tövig elszivni; gyorsan nyomjuk el a tüzet a nélkül, hogy ujjainkat, vagy valamely tárgyat bepiszkolnánk vele. A szivarozás maradványait gyorsan kell eltávolítani és a szobát jól szellőztetni. Az állott füst szaga roppant kellemetlen még dohányzó embernek is.

Nő kezébe, nő ajkai közé csak a finom, illatos cigaretté illik, — vannak ugyan, akik erős szivarokat is elbirnak; de ez kivételes eset.

Dory.

CSARNOK.

A jegyváltás.

— D r a m o l e t t . —

Egy felvonásban.

A „Debreczeni Ellenőr” részére

Irta:

F u ú j a c s .

(Folytatás.)

2.

Margit

(Elkeseredve.) Igen, mert félek, hogy ismét elmarad s elnapolják. Ha nem tudnám, hogy a konyhában mennyire főznek, biztosra venném, hogy ismét elhalasztja a papa.

Kornélia.

— Minden jó lenne, gyermekem, csak atyád változtatná meg szándékát

Margit.

— (Kiváncsian.) S aztán milyen szándékai vannak a papának?

Kornélia.

— Ő azt szeretné, ha kezdet a grófnak nyujtanád, bár — nem tagadhatom — Aladárt is nagyon kedveli. Hanem ő büszkébb lenne, ha a grófot mondhatná vejének.

Margit.

— (Határozottan.) Nem, anyám, soha. Inkább . . . egész életemben vén leány maradok, inkább kiteszem magamat annak, hogy az utczán nyilvánosan ujjal mutassanak rám . . . (Kedvetlenül.) Igen . . . inkább, de gróf Vray Pálnak sohasem nyujtom kezemet. Egyedül csak Aladárt szeretem s sohasem szerettem mást. Ő művelt, okos, derék, csinos fiatalember, a kire a papa csak büszke lehetne. Mindenütt szeretik a hol csak megfordul . . . hol áll ő a gróftól . . . Nagyon sajnálnám, ha a papa még továbbra is táptálná reményét s tervét . . .

Kornélia.

— Egyedül nekem köszönheted, hogy a jegyváltás végre mégis csak megtartatik. — Mennyit kellett atyádnak beszélni, míg ez elhatározására rábirtam. Tudod, hogy milyen természete van neki; ő minden áron magánst szeretett volna részre keríteni; igaz, hogy az alkalom nem késett, mert látta többször, hogy mennyire vonzódott hozzád a gróf s mennyire örül, ha melletted lehet . . . Részemről azonban sokkal inkább előtérbe helyezem Aladárt . . .

Margit.

— (Kezet csókol anyjának.) Ugy-e, édes anyám?!

Kornélia.

— (Tündödvé.) Az a fő, hogy atyád ne találkozzék vele s akkor talán megbökül a mai estén.

Margit.

— Kivel?

Kornélia.

— A gróffal.

Margit.

— Majd megmondom én Józsefnek, hogy ha véletlenül el találma ma jönni a gróf, ne eressze be s mondja meg neki, hogy nincs ilthon senki. (Feláll.)

Kornélia.

— Az hiabavaló munka leányom. Hiszen jól tudod, hogy József milyen ügyetlen fráter; az mindig az ellenkezőjét teszi, a mit az ember parancsol neki. Ha én tolem függne már régen kikergettem volna e házból, mert nem lehet semmire felhasználni, hanem atyád tartja itt, nem tudom minek. Pedig akárhányszor már őt is vérig bosszantotta ügyetlenségével és vakmerőségével.

Margit.

— De mégis csak jobb lesz a biztonság kedvéért; vesztetni nem veszünk vele semmit . . . Megmondom neki, jó?! (Indulásra készen áll.)

Kornélia.

— Végére megmondhatod, hanem hogy haszon nem lesz belőle, azt előre tudom. — (Margit kimegy dudolva utközben; Kornélia utána néz.)

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Sertésszállítás Kőbányára.

A kereskedelemügyi miniszter Magyarország területéről származó sertéseknek Kőbányára való szállítását az alábbi feltételek mellett engedélyezte:

1. A Kőbányára fölszállítható sertések létszámát 30,000 darabban állapítom meg. Amint a beállítás ezt a létszámot elérte, a további beállítást csakis a Kőbányáról időközben elszállított sertések számának arányában engedem meg.

A későbbi beállítások engedélyezésére a kőbányai állategészségügyi hivatalhoz érkezett bejelentések ideje mérvadó.

2. A sertések beállítását Kőbányán csupán azon szállásokba engedem meg, melyek vasúttal, illetve a sertések föl- és lerakására külön rakodóval bírnak, továbbá pedig megfelelő módon fertőtlenítenve vannak. Sertéseknek a kőbányai piacon lábba való hajtását még kivételesen sem engedem meg.

3. A vásárokon vett (szedett) sertések kizárásával Kőbányára csakis olyan sertések szállíthatók:

a) melyek falkákban együtt neveltettek vagy hizlalókban együtt tartattak és 120 kg. vagy ezenfelüli súlylyal bírnak;

b) melyek oly közséből származnak, ahol a sertésekre ragadós betegség miatt semmiféle (udvari, majori, községi) zár fönn nem áll;

c) melyek ily községben más sertésektől elkülönítve legalább harmincz napon át megfigyelés alatt állottak és a megfigyelés tartama alatt, valamint az elszállításakor az állatorvos által egészségesnek találtattak;

d) melyek származási, illetve elkülönítési helyükről fertőzött területek érintése nélkül hajthatók vagy pedig szekeren szállíthatók a fölrakó vasuti állomáshoz, végül

e) melyek tulajdonosai két tanu előtt aláírt nyilatkozattal kötelezik magukat, hogy a Kőbányára fölhozott és ott tartott falkákban esetleg gyanusnak látszó állatokat a hivatal egyszerű felszólítására, kártérítésre való igény nélkül leszuratják, illetve azonnali levágásra eltávolítják.

4. Az a sertéstulajdonos, aki Kőbányára sertéseit szállítani kívánja, a fölszállítandó sertések számát és az elkülönítés helyét az illetékes kerületi állami állatorvosnak tartozik bejelenteni.

Ha a Kőbányára érkezett sertések között a kirakás alkalmával csak egy darab sertés találatnék is ragadós betegségben szenvedőnek vagy gyanusnak: az egész szállítmány a földás helyére azonnal visszaküldendő, vagy levágás czéljából azonnal elszállítandó.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése. 1896. szeptember hó 17 én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.25	122.75
" vasuti beruházásiköt. 4%.	—	121.50	122.50
" koronajárdék 4%.	—	99.25	99.75
" regále vált. köt. 4%.	—	100.—	101.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	123.25	123.75
Egységes állam kötvény 4%.	—	101.50	102.—
Tisza-szeg. 4%-os nyerem.-sors	—	138.50	140.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	403.50	404.—
Osztrák hitelbank részvény	—	369.30	369.50
Magyaripar-és keresk. bank. r.	—	106.25	106.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	122.75	123.75
3-os	104.—	105.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.25	116.25
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.—	10.40
Osztrák	18.—	18.40
Olasz	11.50	12.—
Bazilika sorsjegy	6.80	7.20
Jó-sziv	3.10	3.40

Pénznomok:

Cs. és kir. arany	—	5.62	5.68
20 markás arany	—	11.71	11.75
20 frankos arany	—	9.53	9.56
1 Sovereigns	—	11.96	12.—

Sertéspiacz.

Kőbánya, szeptember 17.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 40 klgron felüli súlyban) — krtól — krigr.

Öreg közép (páronkint 300—400 klgr sulyban) — krtól — krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 52 krtól 53 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 54 krtól 55 krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig.
II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 53 1/2 krtól 54 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyu) 44 krtól 45 krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 43 krtól 44 krig. Sertéslétszám 1896. évi szept. hó 15-ik napján volt készletben 4000 darab. 1896. évi szept. hó 16-ik napján felhajtott — darab 1896. szept. hó 16-ik napján elszállított 299 db. 1896. évi szept. hó 17-ik napjára maradt készletben 4701 db. — A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Bérekocsik díjszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napsámra:		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Órasámra.		
Fél órára	—40	—30
3/4 órára	—60	—45
Egy egész órára	—80	—60
Minden következő órára	—40	—30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	—20	—15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompói belüli.	—50	—30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbőség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik.	—	—
A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	80
A színházba menet	—80	40
A színházból jövet	—80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—50	30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	—50	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 kr. díj jár.	—	—
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukor-gyár, légszusz-gyár, kertészeti egyesület és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	—80	60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	—50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	—60	40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	90
Minden következő órára	—40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—50	30
Menet és visszajövet 1 órai várakozással	—80	60
Minden további órára	—40	30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítatnak.		

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. május hó 1-től.
Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:	4	P
Budapest—Nagyvárad-felé	—	—
Budapest felé (gyorsvonat)	reg. 8	40
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12	38
Budapest—Nagyvárad felé	este 10	31
Nagyváradra, (P.-Ladánytól gy. v.)	d. u. 8	48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli 12	—
Csak P.-Ladányig	este 8	15
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u. 4	07
Szatmár—M.-Sziget felé	este 8	—
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel 3	05
Csak Szatmárig	reg. 5	30
Miskolcz—Kassa felé	reg. 8	25
Miskolcz—Kassa felé	este 3	10
Szerencs-S.—A.-Ujhely-Kassa felé	d. u. 4	02
M.-Böszörmény—Büd. } m. áll. v.-től reg. 5 26		
Sz.-Mihály-felé } vásártérrel reg. 5 51		
} m. áll. v.-től d. u. 3 57		
} vásártérrel d. u. 4 10		
Füzés-Abony felé (m. áll. v.-től)	reg. 4	42
" " " (vásártérrel)	reg. 5	—
Ohat-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-től	d. u. 4	12
" " " (vásártérrel)	d. u. 4	24
Derecske—Nagy-Léta felé	reg. 8	35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u. 4	17

Budapestre érkezik:

A hajnali órák induló sz. v.	déli 1	60
A reggel 8 ó. 40 p.-kor induló gy.-v.	d. u. 1	10
A déli 12 ó. 38 p.-kor induló sz.-v.	este 8	5
Az este 10 ó. 31 p.-kor induló sz.-v.	reg. 8	45
* Közvetlen kocsik Kassára érk. 8 óra 30 p.		
* Poprád-Felkára érk. jun. 1-től szept. 15-ig.		

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. u. 3 ó. 47 p.-kor érkező sz.-v.	reg. 9	40
Az este 7 ó. 09 p.-kor érkező gy.-v.	d. u. 2	15
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este 7	05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v. (P.-Ladányig gy.-v. átszállással).	este 9	15
A reggel 6. p.-kor érkező sz.-v.	éjjel	—

Debreczenbe érkezik:

Budapest—Nagyvárad felől	d. u. 8	47
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este 7	09
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel 2	40
Budapest—Nagyvárad felől	reg. 7	20
Nagyvárad felől (P.-Ladányig gy.-v.)	reg. 5	12
M.-Sziget—Szatmár felől	reg. 7	50
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u. 12	18

Debreczenbe érkezik:

M.-Sziget—Szatmár felől	este 10	16
Csak Szatmárról	este 6	58
Kassa—Miskolcz felől	reg. 8	07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este 12	21
Kassa—Miskolcz felől	este 7	50
B.-Szt.-Mihály } vásártérre reg. 8 08		
H.-Böszörmény felől } m. áll. v.-hoz déli 8 17		
} vásártérre este 6 30		
} m. áll. v.-hoz este 6 49		
F.-Abony felől (vásártérre)	d. u. 5	20
F.-Abony " (m. áll. v.-hoz)	d. u. 5	32
Ohat-Kócs-Polgár felől (vásártérre)	d. u. 7	44
Ohat-Kócs-Polgár " (m. áll. v.-hoz)	reg. 8	—
Derecske—Nagy-Léta felől	reg. 7	25
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u. 3	18
* Poprád-Felkáról indul jun. 1-től szept. 15-ig, este 10 ó. p.-gy. v.		
** Közvetlen kocsik Kassáról ind. 12 ó. 31 p. d. u.		

Kiadó és laptulajdonos:

"Csokonai" nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felölös szerkesztő: Koncz Akos.

Férfi
chiffon-ingek
 darabja
1.50, 1.90, 2.20, 2.60 kr.
 Gallérok, kézelők,
Nyakendő k.
 Harisnyák
 nagy választékban és olcsón kaphatók
Szabó Lajos fiai
 özégnél. 804-0-3

Most jelent meg
 a n.-bányai gazdasági egyesület
árjegyzéke
 mely megkeresésre bárkinek bérmentve megküldetik.
Kapható 20.000 darab alma- és körte-ajtvány, darabja 10—30 kr., 60.000 drb körte, alma, cseresznye, eper és besztercezi szilva csemete ezrenként 10—20 frtjával.
 823-2-2

CSOKONAI
 nyomda- és kiadó-részvénytársaság
 Debreczenben.
AZ 1896. ÉVI
EZREDEYES ORSZÁGOS KIÁLLITÁS
É R M E I
 az itt jelzett mintákban készletben vannak és mindennemű nyomtatványokra alkalmazhatók.